

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare. — 301. De Kleine Tooneelspeelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het Wilde Land. — 306. De Wonderbare Redding. — 307. Fiere Margriet van Leuven. — 310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. — 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Teekens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan. — 316. De Heks van de Moeren. — 17. De Boschwachter van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323. Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen. — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een Angstig Avontuur. — 327. De Reis in den Nacht. — 328. De Zwarte Bende. — 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare Soldaat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonderland. — 333. Het verloren Testament. — 334. In veilige Haven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. — 336. Een brutale Feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338. De vlucht over de Schelde. — 320. Neel's Avontuur. — 340. De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342. De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het Beleg van den Ravenburg. — 344. Een Avontuurlijke Vacantie. — 345. De Vriend van den Indiaan. — 346. De Pelgrims en de Roofridder. — 347. De twee Gemzenjagers. — 348. Het verloren Koffertje. — 349. De Held van Maldeghem. — 350. Het verlaten Huis. — 351. De schat in den Kelder. — 352. Het huis in de Dennen. — 353. De vriend van den Zeekapitein. — 354. De gestrafte Hoogmoed. — 355. Grootmoeders Helpers. — 356. Een Vlaamsche jongen in Amerika. — 357. De Jonge Kolonist. — 358. De Herder van de Hooglanden. — 359. Na lijden komt verblijden. — 360. De twee Robinson Crusoe's. — 361. Edelmoedigheid beloond. — 362. De Druyer. — 363. De Druyer in de Iralrie. — 364. De jonge Hovenier. — 365. De sluwe Goochelaar. — 366. De valsche Boudewijn. — 367. De zonderlinge Bezoeker. — 368. De schrik van het Dorp. — 369. De Plaaggeest. — 370. Bij de Eskimo's. — 371. Ewyn, de lijfeigene. — 372. De eenzame Hoeve. — 373. Het schot in den Avond. — 374. De Stiefmoeder. — 375. Gescheiden Vrienden. — 376. Het Avontuur der Kerstzangers. — 377. Hoogmoed gebroken. — 378. De Cirkusjongen. — 379. Uit het Cirkus. — 380. Het Spookschip.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Zesde druk.

Nr. 12.

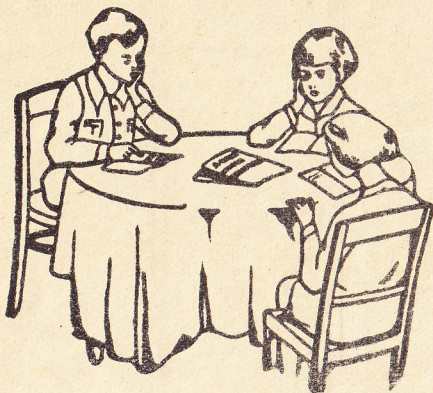
MARIA VAN HOVE.

WILLEM TELL

Prijs 60 centiemen.

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

MARIA VAN HOVE.

Nr. 12

Zesde uitgave.

Willem Tell

Uitgave :

A. HANS-VAN DER MEULEN
CONTICH.

WILLEM TELL.

Lang geleden woonde er te Bürglen, in Zwitserland, een braaf man die Willem Tell heette.

Hij had een vrouw, Hedwig en twee kinderen, Walter en Willem. Willem was acht en Walter zeven jaar.

Het gezin woonde in een lief huisje.

Tell verdiende zijn brood met in bergen te jagen. Hij schoot met boog en pijl en niemand in het land kon het beter dan hij.

Ook was hij een behendig bergbeklimmer. Als de gemzen bijna zoo vlug durfde hij van de eene rots op de andere springen.

Maar Willem Tell was niet gelukkig.

Over Zwitserland speelden twee heeren den baas. De eene heette Landenberg en de andere Gesler. 't Waren slechte kerels. De keizer van Oostenrijk had ze gestuurd met veel soldaten. Ze moesten de Zwitsers verdrukken en veel geld afpersen. Landenberg en Gesler verzonnen nu allerlei plagerijen.

Als die Zwitsers niet gehoorzaamden namen die heeren hun geld, runderen en schapen af. En ook sloten ze veel mannen in de kasteelen op.

En wat hoopten ze nu? Dat de Zwitsers zoo bang zouden worden, dat ze den keizer van

Oostenrijk om genade zouden spreken. En dan kon Albrecht, zoo heette deze vorst, Zwitserland bij zijn rijk voegen.

't Was een treurig leven voor Tell en zijn volk. Tell had er zelf weinig last van. Hij woonde daar eenzaam. En 't meest dwaalde hij in de bergen waar hij weinige menschen ontmoette.

Maar Tell kon de gedachte niet verdragen dat de Zwitsers als slaven behandeld werden. Zij waren altijd vrij geweest.

En dat had Willem Tell ook medelijden met de gevangenen en hun familie. In zoovele huizen en hutten werd er geklaagd en geweend.

Op zekeren dag was Tell in het stadje Altdorf. Daar woonde de vader van zijn vrouw. Hij was een braaf burger. Ieder achtte hem.

Tell ging naar de markt waar het huis van zijn schoonvader stond.

Op het plein zag hij veel menschen bijeen.

— Wat is er nu weer te doen ? mompelde Tell.

Hij bemerkte ook Oostenrijksche soldaten. Die hadden een paal in den grond gezet. En boven dien paal hing een hoed.

— Wat mag dat beteekenen, dacht Tell.

Hij ging ook eens kijken. Juist blies een soldaat op een trompet. Dit beduidde dat de menschen moesten zwijgen. Want naast den soldaat stond een man met een papier. Hij was een knecht van

den boozen Gesler. En nu las hij van dat papier een bekendmaking.

Al het volk luisterde.

« Inwoners van Altdorf », zoo klonk het. « Op uw markt ziet ge een paal staan en op die paal hangt een hoed van den machtigen heer Gesler. Al de jongelingen en mannen die voorbij den paal gaan, moeten den hoed groeten. Wie het niet doet zal in de gevangenis geworpen worden. Ieder heeft het gehoord. Zoo zal den here Gesler weten wie gehoorzame onderdanen zijn ».

De bode knikte eens. 't Was uit... Er viel nu te gehoorzamen. Het volk bromde

— Wat zal Gesler nog al uitvinden om ons te tergen ? zei de een.

— Een hoed groeten... een hoed zonder hoofd ! Wie heeft ooit zoo iets gehoord ! sprak een ander.

— Hij wil ons goed laten voelen dat wij zijn knechten zijn. Hoe lang gaat dat nog duren vroeg een derde.

Tell zei niets. Hij zag zijn schoonvader en ging met Walter Fürst mee naar diens huis.

— Hebt ge 't gehoord ? vroeg Tell.

— Ja, natuurlijk Willem ! een nieuwe plagerij. Er gebeuren er zooveel.

En Walter Fürst noemde weer eenige stadsge-nooten op die opgesloten waren. De een had gezegd, dat de Oostenrijkers deugnieten waren. De andere had wat leelijk naar Gesler gekeken, zoo

beweerde de landvoogd. En altijd vond men wat uit.

Zwitsers zelf moesten bij Altdorf voor Gesler een groot kasteel bouwen. Dan had de Oostenrijker nog een nieuwe gevangenis.

— En zal dat nu blijven duren, zei Tell. De vlamingen werden ook zoo verdrukt. Maar de ambachtslieden en boeren hebben bij Kortrijk de verdrukken verslagen. En nu zijn de Vlamingen vrij !

— Ja, Willem, ik weet het wel en kunnen wij het ook niet worden.

— Luister, wij werken daarvoor. We zijn met eenige vrienden samen geweest. We vergaderen in den nacht op eene weide de Rütli. En daar hebben wij afgesproken om een grooten bond onder de Zwitsers te vormen. Als we sterk genoeg zijn zullen we de Oostenrijkers verjagen.

Tell was blijde dit nieuws te hooren.

— Maar we moeten alles goed overleggen, her-
nam Walter Fürst. Landenberg en Gesler hebben veel soldaten. En zij zitten sterk op hun kasteelen. Wij zijn maar een hoopje burgers, boeren, jagers en herders.

— Doch we strijden voor recht en vrijheid en dat maakt zoo sterk.

— Zeker ge weet het dus van de Rütli... Zorg nu ook dat er mannen in den Bond komen. Maar kies alleen goed vertrouwd. Moesten de Oosten-

rijkers iets van ons plan vernemen, dan is alles mislukt voor we beginnen.

Zoo spraken Walter Fürst en zijn schoonzoon.

En met meer hoop in 't hart ging Willem Tell heen.

Hij keek nog eens naar den paal met den hoed. Er stond een soldaat bij. Die moest toezien of alle mannen groetten. Doch ieder maakte een omweg om niet voorbij den paal te moeten gaan.

Zoo deed ook Tell. Hij zag bij de hoogte aan de stad het kasteel. Er waren burgers aan het werk.

— 't Zal veranderen, zei Tell. Zwitserland moet weer vrij worden.

II.

Eenige dagen waren voorbij gegaan. Zekeren morgen zei Willem Tell tot Hedwig, zijn vrouw:

— Ik ga naar Altdorf...

— Maar waarom ?

— Ik moet eens bij vader zijn. Vindt ge het niet goed ?

— Natuurlijk vind ik het goed dat ge vader bezoekt. Maar ik zou u nu liever thuis houden. Gesler is in Altdorf. Hij komt kijken naar het nieuw kasteel.

— Maar wat kan mij Gesler schelen ! Ik behoef den kerel niet te ontmoeten. Waarom zou ik dan om hem nalaten naar de stad te gaan ?

— Ik ben toch ongerust...

— Maar er is geen reden !

— En gij neemt uw boog mee...

— Dien heb ik altijd bij mij. Ge weet dat toch wel Hedwig. Als vrijman is het mijn recht. Moest ik mijn boog en pijlen thuis laten 't zou juist zijn of ik mijn rechterhand niet had. Kom, kom, vrouwtje, kijk nu niet zoo donker ! Ik zal Gesler uit den weg blijven.

— Juist kwam de kleine Walter uit den tuin. Het was een lieve, vroolijke knaap.

— Vader waar gaat ge heen ? vroeg Walter.

— Naar grootvader...

— O, mag ik mee ?

— Als moeder 't goed vindt...

— Moeder, ik mag toch wel hé ? Grootvader heeft zoo gaarne dat ik kom. En hij geeft altijd voor u wat mee.

— Willem zoudt ge niet liever thuis blijven, vroeg Hedwig zacht aan haar man.

— Uw vader verwacht me, fluisterde Tell. 't Is voor de zaak van Rütli... voor den bond.

— Ja, dan moet ge gaan, hernam de vrouw.

Hedwig wist dat de mannen het land wilden bevrijden. En zij zou haar echtgenoot niet verhinderen daartoe mede te werken.

— Kom Walter, vervolgde ze tot haar zoontje, ik zal u wat aankleeden... Gij moogt mee gaan naar grootvader.

— O, ik ben zoo blij juichte de knaap.

En Hedwig dacht :

— Als de kleine Walter bij hem is zal Tell nog voorzichtiger zijn.

Vijf minuten later vertrok Tell met zijn kind.

Moeder keek hen na. Neen, ze was toch niet gerust...

Vroolijk stapte de kleine jongen aan de hand van zijn vader voort. Wat praatte hij druk, de lieve Walter ! Hij stelde allerlei vragen... 't Was over de bergen en de sneeuw die op den top lag. 't Was over de vogels en de gemzen...

— Vader, gij zijt de beste schutter, hé ? zei Walter dan.

— O, er zijn nog veel goede schutters.

— Maar gij kunt toch op honderd passen een appel treffen. Hendrik van den smid zei het gisteren. Zijn vader had het u zien doen.

— Ik wordt ook jager als ik groot ben...

— Ja, 't is waar...

En zoo babbelde en snaterde de kleine maar voort. Tell antwoordde wel maar dacht tegelijk aan allerlei zaken... Er zouden groote dingen gebeuren. Op nieuwjaarsdag wilden de Zwitsers den strijd beginnen. Dan zouden ze de Oostenrijkers uit de kasteelen jagen... Maar vooraf was er nog veel te doen. Men moest in stilte wapens verzamelen. Overal dienden er trouwe bondgenooten te zijn.

Aan dit alles peinsde Willem Tell. O, hij vond

het vreeselijk, dat de oorlog moest gevoerd worden. Hij hield van vrede en rust. Maar 't kon nu niet anders.

Zoo kwamen vader en kind te Altdorf aan. Door zijn vele denken had hij op den weg niet gelet.

Hij schrok toen Walter uitriep :

— Vader, zie eens, een paal met een hoed op !
Waarom staat die daar ?

Tell keek op en ontstelde. Hij had in zijn verstrooiing geen omweg gemaakt. En nu stond hij vlak voor den paal met Geslers hoed.

— Kom Walter, kijk er niet naar, zei hij haastig. Tell wilde zich verwijderen. Maar de soldaat die de wacht hield, sprong voor hem en sprak :

— Zoo niet man ! Eerst moet ge den hoed groeten.

— Laat mij door ! gebod Tell.

— Neen, gij zult gehoorzamen ! Ge kent het bevel van den landvoogd. Eigenlijk moest ik u al gevangen nemen. Ge dient te groeten zonder dat ik het u vraag ! Maar ik wil niet te streng zijn.

— Ik had niet op den hoed gelet.

— Juist, maar groet nu !

— Och, kom, een hoed groeten, dat is immers dwaas ! Heer Gesler kan dit niet meenen.

— Ha, ge wilt niet ?

— Neen, laat mij door !

Maar een tweede soldaat kwam aangeloopt en vroeg :

— Wat gebeurd er ?

— Die kerel wil den hoed niet groeten !

— Dan moet hij naar de gevangenis.

Walter hoorde dat en riep schreiend :

— Ze willen vader in de gevangenis steken !

Burgers naderden en keken nijdig.

— Laat Tell vrij ! riepen ze.

— 't Is een schande ons zoo te behandelen ! schreeuwde een ander.

— Ik kan geen hoed groeten, sprak Tell. Gesier heeft het recht niet ons dat te bevelen. 't Is onwaardig. Wij zijn toch geen slaven !

Een der soldaten stak zijn piek uit. Tell greep het wapen bij den steel en sprak :

— Hinder mij niet om heen te gaan ! Heel dat gebod van dien hoed is een grap.

— Tell heeft gelijk, riep het volk. Niemand groet den hoed buiten eenige lafaards.

— Omdat ge allen een omweg maakt, antwoordde de soldaat. Dan had Tell het ook moeten doen. Maar hij is er hier voorbij gekomen. Hij tart ons en nu nemen wij hem gevangen.

De menschen morden. Een der soldaten liep om zijn makkers, die dichtbij in het wachthuis waren. De andere belette met zijn piek Tell te vluchten.

Maar de zaak werd nu nog ernstiger. Men hoorde de trompetten. Tegelijk riep een soldaat :

En nu stond hij bij den paal met Geslers hoed

— Plaats voor den landvoogd !

De booze Herman Gesler was naar 't kasteel komen kijken en keerde nu juist in het stadje terug. En als Gesler ergens reed, moesten de menschen, de ruiters, de herders met kudden en de voerlieden met karren of wagens de straat voor hem vrij laten.

Gesler, die te paard zat, zag al die menschen op de markt. Hij vroeg wat er gebeurde.

De soldaat trad naar voren en zei beleefd :

— Excellentie, die man heeft geweigerd den hoed te groeten en hij wil ook oproer maken.

— Dat is niet waar ! riep Tell. Ik maak geen oproer maar ik kan geen hoed groeten.

— Tell is een vreedzaam man, zei een der omstanders.

— O, zoo, zijt gij Willem Tell ? vroeg Gesler.

— Ja, heer...

— Tell, de beste schutter van Zwitserland ?

— Ja, sprak nu de kleine Walter fier. Vader kan op honderd passen een appel van den boom schieten.

Gesler keek dan het ventje aan en vroeg dan aan Tell :

— Is dat uw zoontje ?

— Ja, heer...

— Hoeveel kinderen hebt gij ?

— Twee...

— En wie van de twee bemint ge 't meest ?

— Ik heb ze beiden lief...

— Zoo, en ge wilt den hoed niet groeten ? En gij maakt oproer ?

— Dat is niet waar. Ik kwam rustig over de markt en dacht niet aan den hoed...

— Juist, want anders zoudt ge een omweg gemaakt hebben, zei Gesler. Den hoed niet groeten is oproer maken. En nu zou ik u tot straf kunnen dooden. Maar ik ben vandaag in goeden luim. Ik wil zelf eens zien of ge zoo'n goede schutter zijt. Uw kind beweerd dat ge op honderd passen een appel kunt raken. Welnu luister. We zullen uw jongen ginder tegen een boom zetten. Op zijn hoofd leggen we een appel. Gij hebt uw boog bij u. Ge gaat op honderd passen van uw kind staan. Als gij dan den appel van zijn hoofd kunt schieten geef ik u het leven.

Uit het volk kwam een kreet van afkeer. 't Was onmenscheijk wat die landvoogd voorstelde. Tell zou moeten mikken vlak boven het hoofd van zijn eigen kind. Als zijn hand wat beetde raakte hij zijn lieven Walter... Willem Tell zelf verbleekte.

— Heer, gij kunt dat niet meenen, zei hij.

— Jawel, jawel, ik meen het ! Als gij nu toch zoo'n goede schutter zijt, waarom vreest gij dan ?

Een oude man drong door de menigte.

— Grootvader ! riep Walter.

't Was Fürst, Hij had het schandelijk bevel ge-

hoord. Hij nam Walter bij de hand en ging voor Gesler staan.

— Heer, zei hij, dwing een vader niet op zijn eigen kind te mikken.

— Hij moet niet op zijn kind mikken, maar op den appel. Wat wilt ge nu toch allemaal ? Ik kan Tell terdood veroordeelen ; ik geef hem de kans zijn leven te redden. En ge klaagt en kermt nog !

De slechte kerel lachte valsch.

— Heer, neem de helft mijner goederen, maar eisch dat niet van Tell. Hij is mijn schoonzoon en een vreedzaam man, hernam Fürst.

— De helft van uw goederen ! spotte Gesler. Als ik wil neem ik ze immers allemaal. Maar nu zal ik dat meesterschap van Tell eens zien. Wel, Tell... gij durft niet...

De arme vader leed veel. Ja, hij kon goed schieten.

Maar zoo'n mikpunt : een appel op het hoofd van zijn kind ! Hoe zou zijn hand beven ! En dan raakte hij zijn lieveling. O, moest Hedwig het weten. Ze had wel gelijk toen ze hem thuis wilde houden. Waar Gesler zich bevond gebeurden er altijd ongelukken.

— Heer, zei Tell, neem mij gevangen. Maar dwing me niet op mijn kind te schieten.

Gesler werd kwaad.

— Kies nu, zei hij. Doe wat ik u gebied of ik laat u en uw kind dooden.

— Vader, schiet maar ! riep Walter. Ik ben niet bang. Gij zult mij niet raken... Gij kunt immers op honderd passen een appel van den boom schieten.

Veel vrouwen onder de menigte weenden. Ze smeekten Gesler om barmhartigheid... Maar de landvoogd was een wreed mensch.

— Ha, sa, dat duurt hier te lang ! riep hij. Neem het kind en bind het aan den boom daar. Zet een appel op zijn hoofd en meet honderd passen af. En als Tell weigert te schieten wordt hij met zijn jongen gedood !

— Wees toch barmhartig ! riep Walter Fürst.

Maar soldaten grepen Walter vast en namen hem mee. Willem Tell hief het hoofd op.

— Welnu, ik zal het doen ! sprak hij.

— Dat God u en uw kind bescherm ! riep men uit het volk.

— Maar u zal God straffen ! schreeuwde een oude vrouw tot Gesler. Zoo'n misdaad heeft men nog nooit gehoord !... Ik ook heb kinderen en begrijp wat Tell voelen moet.

Gesler keerde zich woedend om. Maar het volk had de oude vrouw reeds weggetrokken.

Intusschen werd Walter aan een boom gebonden. Men legde een appel op zijn hoofd. Een soldaat deed honderd passen en trok dan een lijn. Hier moest Tell staan.

— Zijt ge klaar ? vroeg de landvoogd.

Onder het volk werd het eensklaps stil. Ieder stond in spanning. Vrouwen en meisjes baden om hulp voor den armen vader en bescherming voor het onschuldig kind.

Tell nam pijlen uit zijn koker. Hij bekeek er een en stak dien in zijn gordel. Dan koos hij een tweeden pijl.

— Vader, schiet maar, ik ben heelemaal niet bang, riep Walter nog.

Ieder was getroffen door den moed en het vertrouwen van het kind.

Tell keek naar Gesler.

—Gereed ? vroeg deze.

— Ja...

— Vooruit dan ! Toon nu dat ge waarlijk een goede schutter zijt. En ik schenk u het leven.

Op het valsch gelaat van den landvoogd lag een duivelsche grijns.

Willem Tell spande de boog. Hij zag doodsbleek. Hij mikte lang.

Stilte hing nu over het plein... De harten bonsden van angstige verwachting.

De kleine Walter stond roerloos. Hij bewoog het hoofd niet. Op zijn gezichtje lag een zachte glans.

Tell wachtte nog. O, wat moest er in zijn hart omgaan !...

En eensklaps snorde de pijl weg. Tell hield zich

En eensklaps snorde de pijl weg... (blz. 17)

nog als een beeld... Maar tranen befloersden zijn blik... Een oogenblik nog...

Eensklaps brak een luid gejuich los.

— De appel is er af.

— De jongen is ongedeerd !

Tell hoorde dat... Hij snelde naar zijn lieveling. Walter Fürst had het kind reeds los gemaakt. De vader omhelsde het innig.

— O, ik was niet benauwd zei Walter. Ik wist wel dat gij mij niet zoudt raken.

De menigte was verheugd. Gesler reed naar den boom. Men bracht hem de twee stukken van den appel die door den pijl gespleten was. De landvoogd was zelf verbaasd.

— Ja, een meesterschot, zei hij zacht tot een heer, die hem vergezelde.

Maar dan verscheen weer die leelijke grijns op zijn gelaat.

— Tell, sprak hij, ge kunt goed schieten, ik beken het. Maar nu moet ik u nog vragen. Ge hebt twee pijlen uit den koker genomen ; den eersten pijl staakt ge weg. Waarvoor moest die dienen ?

— Had ik mijn kind getroffen, dan was die eerste pijl voor u bestemd. En mijn hand zou niet gebeeft hebben ! riep Tell.

Ieder ontstelde bij die woorden. En Gesler werd rood van woede.

— Gij onbeschaamde vlegel, riep hij. Ha, ge

zoudt op mij geschoten hebben ! Dat zult gij be-
koopen. Soldaten bindt hem !

Het volk morde weer. De landvoogd brak zijn
woord.

— Gij hebt mij het leven beloofd ! zei Tell.

— Het leven ja, maar niet de vrijheid ! Ik zal u
niet dooden, maar ge zult de rest van uw leven
doorbrenge in een donkeren kelder.

De soldaten maakten zich van Tell meester en
bonden hem de handen op den rug. Geslers ruiters
joegen de menschen weg.

— En Tell gaat mee naar Küsnacht, zei de
landvoogd. Breng hem naar de boot. Wij zullen
dadelijk vertrekken.

De arme Tell keek nog eens naar zijn kind. Hij
dacht ook aan zijn anderen knaap en aan Hedwig.
Nooit zou hij hen nog terug zien... Vreeselijk be-
droefd stapte hij tusschen de Oostenrijkers voort.

Aldorf ligt bij het Vierwoud-Stedenmeer, een
groot water door bergen omringd. Gesler woonde
eigenlijk te Küsnacht, aan de andere zijde van het
meer. In een boot zou hij dus naar den overkant
varen. Maar dat was een lange tocht.

III.

Tell werd in de schuit geduwd. Gesler en zijn
vriend namen ook plaats. De kapitein gaf een tee-
ken en de roeiers gingen aan 't werk. De boot voer
heen.

Tell hield de oogen gesloten. Hij dacht aan zijn

treurig lot. Straks werd hij in een kelder van het
kasteel te Küsnacht opgesloten. Nooit zou hij zijn
geliefden meer zien. Nooit meer de zon, de bergen,
de dalen. O, het ware beter nu te sterven ! In zoo'n
gevangenis zou hij geen jaar kunnen leven. Tell
kon de vrije lucht niet missen.

Dan peinsde hij aan de droefheid thuis. Straks
zou Hedwig alles hooren ! Wat zou ze weenen !
Was hij maar bij haar gebleven zooals zij het ge-
vraagd had !

En wat was die Gesler een slecht mensch ! Hem
dwingen te mikken boven het hoofd van zijn kind.
Slechts een schurk kon zoo iets uitvinden.

Tell opende de oogen. Hij keek naar de lucht en
bemerkte zwarte wolken, die uit het Zuiden op-
kwamen. Hij kende die teekenen. Het zou dadelijk
gaan stormen. 't Was de « Föhn », die zich aan-
kondigde. De Föhn is een vreeselijk orkaan in
Zwitserland. Zij breekt plotseling los. Dan slaat
ze boomen en soms hutten omver. Ze jaagt het
water der meren tot groote golven op.

De Oostenrijksche roeiers wisten dat niet. Zij
kenden nog weinig van de Zwitsersche natuur en
letten thans niet op de donkere wolken.

Gesler sprak met zijn handlanger over nieuwe
straffen voor de Zwitsers. Die kerel kende maar
haat en nijd. Tell begreep wel, dat de boot spoed-
ig in gevaar zou verkeeren. Wat gaf hij er om ?
Liever stierf hij in het meer dan in de gevangenis.

Eensklaps begon de Föhn te huilen. In eenige oogenblikken werd het donker. Het water schuimde. Golven sloegen over en in den boot. Allen werden dadelijk doornat. De schuit danste op en neer, werd nu links dan rechts geslingerd, als een notenschelp.

Gesler schreeuwde van angst. De geweldenaar was eigenlijk een groote lafaard. Als hij aan land te midden van zijn soldaten stond had hij veel praats. Nu was hij doodsbenuwd.

— Heer, wij zullen vergaan ! riep de Kapitein tot Gesler. Maar er is aan boord een man die ons kan helpen, hij alleen ! Het is Tell ! Hij kent het meer en kan goed een boot sturen. O, laat hem ontbinden en mijn plaats innemen.

— Is het waar Tell, kent gij het meer, vroeg de landvoogd.

— Ja.

— En kunt ge een boot sturen.

— Reeds van af mijn jeugd.

— Wel, ontbind hem en dan kan hij het roer nemen, beval Gesler.

Maar Tell hoorde hoe de valsche Oostenrijker tot zijn vriend zei :

— Al redt hij ons, toch laat ik hem niet vrij !

O, neen, dat begreep Tell wel ! Maar hij kreeg nu eensklaps nieuwe hoop. Men maakte zijn handen los. Hij werd meester van het schip. En dadelijk verzoon hij een plan. O, als 't lukte, dan was hij

straks weer vrij ; dan zou hij vrouw en kinderen terugzien ! Hoe bonsde zijn hart !...

Maar stil, hij mocht niets van zijn gevoel laten blijken. Hij moest zich beheerschen. En met strak gelaat stond Tell aan 't roer. De matrozen kregen meer moed. Zij deden alles wat de nieuwe kapitein riep. Tell stuurde de schuit naar een rots, die in het meer vooruit stak. Het was wel donker en het regende geweldig ; maar hij kende de plaats goed.

En de boot kwam bij de rots. Snel greep Tell zijn boog en pijlen, die de soldaten ook meegebracht hadden. Dan sprong hij op de rots... Niemand zou hem dat nagedaan hebben. Met zijn rechtervoet stak Tell de schuit weer weg. De golven namen het voertuig mee... Tell hoorde een wilden kreet. 't Was Gesler die van angst en woede schreeuwde ! Maar Tell was aan land en de boot dobberde op het woeste meer.

Vrij ! juichte Tell.

Hij zonk op de knieën en dankte God. Dan stapte hij voort en eindelijk zocht hij bescherming tegen den storm in een hut.

IV.

De Föhn ging liggen. Het werd licht. De zon brak door. Tell verliet de hut. Hij had daar veel

nagedacht. En nu zou hij een nieuw plan uitvoeren.

Tell had vandaag veel geleden. En hij begreep nu beter het verdriet van zooveel menschen in het land. Hij voelde meer dan gisteren op dezen ochtend, welk een droefheid er heerschte in de huizen, waar de vader of een zoon weggesleurd was door Geslers soldaten.

Hij dacht aan het verdriet van vrouwen, moeders en kinderen. De booze landvoogd was van alles de schuld.

— Gesler moet weg, zei Tell. Ik zal Zwitserland van hem verlossen.

Misschien was Gesler op het meer omgekomen. Maar het was ook mogelijk dat de storm hen gespaard had. Tell wist waar de landvoogd dan zou landen. En hij ging naar den weg, die van het meer naar Küsnacht liep. Als Gesler gered was moest hij langs dien weg komen. Aan de zijde waren rotsen. Tell wachtte nu op een dier rotsen.

't Duurde niet lang of daar naderde een vrouw met twee kinderen. Tell hoorde haar tot den kleinen zeggen :

— Hier zullen we staan, Gesler komt dadelijk. Hij is van het meer geland en zit nu in een vischershuis zijn kleeven te drogen. Een dienaar is zijn paard gaan halen. Straks komt de landvoogd aangereden. Dan zullen we hem smeeken uwen armen vader uit de gevangenis te laten.

Tell begreep dat die vrouw voor haar man kwam spreken. Maar wat zou het baten ? Gesler tot medelijden bewegen kon men even goed tot die rots smeeken...

— Ik zal zorgen dat ge uw man terug krijgt arme moeder, dacht Tell. Wacht maar.

Hij wist dat Gesler aan den storm ontkomen was. Deze wachtte bij het meer op een paard. Hier zou hij dus voorbij rijden.

Tell bekeek een pijl. Het was dezelfde dien hij te Altdorf 't eerst uit den koker genomen had.

Dien pijl had hij te Altdorf niet kunnen gebruiken, maar hij zou nu dienst doen.

Een half uur later hoorde Tell gerucht. Hoor, men riep weer.

— Plaats voor den landvoogd !

— Daar komt Geslers, zei de weduwe tot haar kinderen. Nu zullen we de vrijheid van uw goeden vader vragen.

Tell was gereed. Neen, het was geen moord die hij zou plegen. Hij moest Zwitserland van een moordenaar bevrijden.

De stoet naderde... de voorrijder, soldaten, dan Gesler en zijn vriend.

Armgart, zoo heette de vrouw van den gevangene, sprong eensklaps nader. Zij greep het paard van den landvoogd, bij den teugel en riep :

— Heer genade... O, luister naar mij !

— Wat wil dat wijf ? schreeuwde Gesler.

— Heer, mijn man is gevangen. O, laat hem vrij !

— Als gij wat te vragen hebt moet gij naar 't kasteel komen, zei de vriend van den landvoogd.

— Ik ben al wel tienmaal naar het kasteel geweest, maar de soldaten verjagen me altijd.

— Zult gij heengaan ? tierde Gesler. Of ik laat u door mijn paard vertrappelen.

— Vertrappel mij ! Wat geef ik om 't leven als ik mijn man niet terug krijg.

Zoo riep Armgart. En eensklaps trok ze haar kinderen ten gronde en wierp zich naast hen.

— Dood ons, als ge durft ! kreet de vrouw. Dan hebt ge een dubbele misdaad bedreven. Zonder mijn man kan ik niet leven... De kinderen vergaan van honger zonder hun vader...

Zoo moest Gesler zijn paard wel inhouden. En Tell had nu een goede kans om te mikken. Plots rees hij op.

— Gesler uw laatste oogenblik is geslagen, riep hij. Zwitserland moet van den tiran verlost worden...

Een pijl snorde heen en het hart getroffen tuimelde Gesler van zijn paard.

— Het schot van den meester-schutter wiens kunde gij wildet zien ! riep Tell, en hij daalde van de rots en verdween.

Gesler leefde nog eenige minuten. Zijn vriend boog zich over hem. Hij riep om mannen die den

landvoogd naar Küsnacht moesten brengen.

— Ziet kinderen, zoo sterft een tiran ! zei Armgart.

— Zult gij zwijgen ! schreeuwde Geslers' vriend haar toe.

— Zoo sterft een tiran ! herhaalde de vrouw. Hij bezwijkt op den weg... Kijk, Gesler is dood...

En inderdaad de man die zooveel Zwitsers ongelukkig gemaakt had, was overleden.

De soldaten brachten het lijk naar het kasteel te Küsnacht...

Dien avond zat Hedwig te schreien bij het bed van haar kinderen... De knaapjes hadden ook veel geweend. Maar waren eindelijk toch in slaap gevallen. De moeder dacht aan haar man... Nooit zou zij Tell meer terug zien. Haar goede Willem lag nu in een donker hok van Geslers kasteel. Zoo meende Hedwig.

Daar werd zacht op de deur geklopt.

— Misschien komt mijn vader mij nog troosten, dacht de vrouw.

Ze ging de deur open doen.

Eensklaps wankelde ze... Ze moest tegen den muur leunen, zoo ontroerd was ze... Droomde ze ? Of was 't waarheid... Die man... Tell ? Maar ja, ze hoorde zijn stem... en Willem sloeg zijn armen om haar en zei :

— God heeft mij verlost...

— Willem... gij ?... Vrij ?... Weer terug...

— Ja...

De kinderen werden wakker... En ze riepen :

— Vader... vader !

Tell snelde naar 't bed en weenend zoende hij zijn lievelingen :

— Heeft Gesler u dan toch alles gelaten? vroeg Hedwig.

— Gesler is dood. Maar ik zal u alles vertellen. Eerst moeten we vluchten. Gesler is dood doch zijn vrienden en soldaten leven nog. Ze zouden u en de knapen kunnen opsluiten. Daarom kom ik u halen... Laten wij de kleinen kleden... En dan gaan we naar 't gebergte...

Een kwartier later vertrokken ze allen. Tell wilde in een hut tusschen de rotsen gaan wonen tot het land bevrijd was.

V.

Gesler was dood. Doch, de Oostenrijksche soldaten verbleven nog op de kasteelen. En misschien zou de keizer nu wel een sterker leger zenden.

Maar de keizer voerde oorlog in andere landen. Hij had veel vijanden. Hij kon nu geen soldaten missen.

— Als ik mijn groote vijanden overwonnen heb zal ik de Zwitsers gemakkelijk verslaan ! riep hij tot zijn ridders.

Zoo werd het Nieuwjaar. De Zwitsers begonnen hun strijd. Ze moesten list gebruiken. Eerst na-

men zij het kasteel van Rösberg. Dit stond in Unterwälden... Het zat vol Oostenrijksche soldaten. Op dat kasteel woonde Anneli, een dienst-meisje. Ze zou weldra trouwen met den herder Joggeli. Maar eerst moest 't land vrij zijn. Anneli en Joggeli wilden daaraan mee helpen. Elken dag gaf de herder aan het meisje een eind touw. Anneli verborg dit onder haar kleeren en al die einden knoopten ze aaneen. Zoo had ze dan een lange koord. In den nacht van Nieuwsjaarsdag maakte ze dat touw aan het venster van haar kamer vast en liet het naar buiten zakken. Het reikte tot den grond. Joggeli klom langs dat touw stil naar boven. Zoo kwam hij in het kamertje. Twintig makkers deden hetzelfde. Dan haalden allen hun goedendags, een knods, te voorschijn. Anneli bracht de Zwitsers naar beneden. Ze maakten natuurlijk geen gerucht. De Oostenrijksche soldaten en officieren sliepen. Aan de poort stonden schildwachten. De Zwitsers begaven zich zoo stil ze maar konden naar die wacht en overrompelden de twee mannen, die zelfs niet durfden schreeuwen. Anneli opende dan de poort. Meer Zwitsers waren in het donker bij 't kasteel gekomen. Ze zaten verdoken in een boschje. Joggeli floot. De makkers kwamen. Ze gingen dan naar de zalen waar de andere Oostenrijkers sliepen en namen ze allen gevangen. In de kelders van Rösberg zaten ook Zwitsers opgesloten. Joggeli en

zijn vrienden bevrijdden hen. En de Oostenrijkers werden in hun plaats gestoken. Maar er was geen druppel vergoten. De Zwitsers wilden geen wraak. Zij begeerden alleen de vrijheid.

Een ander kasteel heette Sårnen. Daar woonde Landenberg, de tweede landvoogd, ook een slecht en wreed mensch. Op Nieuwjaarsmorgen reed hij met zijn vrienden uit. Juist kwamen er boeren naar het kasteel. De een droeg een korf boter, de ander leidde een geit mee. Sommigen hadden kaas en eieren.

— Wat zijn dat voor menschen ? vroeg Landenberg.

— Zij wonen bij het kasteel antwoordde de portier. Ze komen u nieuwjaarsgeschenken brengen. Dat is zoo de gewoonte.

— Laat ze dan maar binnen en geef ze een kroes bier. Landenberg reed voort. De boeren traden door de poort. Ze legden langzaam hun geschenken op een hoop. Alle mannen leunden op een stok. Eensklaps haalden ze een piek van onder hun kleeren en zetten die op dezen stok. Dat was een wapen. De boeren omringden de soldaten en namen hen gevangen.

Andere liepen naar binnen in de zalen en overrompelden daar de Oostenrijkers. Een had aan de poort op een hoorn geblazen. En ook hier kwamen Zwitsers uit het bosch. Ze waren meester van 't kasteel. Ze haalden hun

broederen uit de kelders. Een bende bezette nu de wegen naar de bergen. Landenberg hoorde wat er gebeurd was en wilde vluchten. Maar de schildwachten namen hem gevangen. Hij had wel een straf verdiend. Toch lieten de Zwitsers hem naar Oostenrijk vertrekken na dat hij beloofd had nooit meer te zullen terug keeren. De lafaard had om genade gesmeekt.

Te Altdorf vernielden de Zwitsers het kasteel dat er gebouwd werd. Nog andere kasteelen werden dien dag genomen. De krijgsgevangenen moesten het land verlaten. Zwitserland was vrij.

Willem Tell kon naar zijn huis terug keeren. Hij kreeg Geslers hoed als een gedachtenis.

Oostenrijk trachtte later nog de Zwitsers te bedwingen. Maar bij Murgaten werd het verslagen. En Zwitserland bleef vrij.

Willem Tell had moedig meegestreden en een groep Zwitsers aangevoerd.

Hij leefde daarna gelukkig met zijn vrouw en kinderen.

Te Altdorf staat nu een gedenkteeken voor hem. En op de plaats waar hij uit de boot sprong is nu een kapel. Op de muren staan de feiten geschilderd, die wij nu verteld hebben.

A. HANS.

WILLEM TELL

L. OPDEBEEK ~ UITGEVER ~ ANTWERPEN

A. HANS

WILLEM TELL

De Zwitsersche Volksheld

Pentteekeningen van EDMOND VAN OFFEL

TWEEDE UITGAVE.

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN
1933